
Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening

Informationsblad för Eskilstuna - Strängnäs släktforskarförening Nr. 3 år 2002

Årets första träff i ABF-Lokalen i Strängnäs, Sture Appelblom är nere och fixar kaffebröd.

**Välkommen till Höstmötet den 19/10 kl 13.00. Lokal
"gamla teknis" Carelligatan 10 i Eskilstuna**

Foton i detta nummer:
Anita o Arne Carlsson

Anbudet

ESSF Adress:

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Dambergsgatan 1
633 41 ESKILSTUNA
Telefon 016 - 12 21 47

Postgiro:
73 81 41-1

Medlemsavgifter 2002

Fullbetalande	200.- / år
Familjemedlem	100.- / år
Medlemskap för ungdom upp till 23 år	25.- / år

Avgift för ny medlem som betalas in till föreningen mellan den 1/10 och 31/12 ger fullt medlemskap även på följande år.

Redaktion

Redaktör och ansvarig utgivare:

Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post arne@caritakonsult.se

Adressändring

Skickas till Kassören!!

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under förutsättning att källan och författare anges.
Anbudet ges ut 4 ggr. per år i ca 450 ex och framställs och kopieras hos:
Carita Konsult & Service i Eskilstuna
Tfn/Fax 016 - 42 64 10

ISBN/ISSN 9929522492

Busslinjer

Enligt uppgift så går följande bussar via Kungsvägen: Mot Fristadstorget 101, 105, 110, 111 och 122 (Från Strängnäs nr 720). Från Fristadstorget 101, 105, 110, 122, 127, 216, 221, 617, 701, 720, 801 och Pulsen i Eskilstuna.

Styrelse 2002

Ordförande:

Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post: arne@caritakonsult.se

Vice Ordförande:

Kjell Ivarsson
Östra Storgatan 12
633 42 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 35 91
E-post: 41ivarsson@telia.com

Sekreterare:

Anita Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
E-post: anita@caritakonsult.se

Kassör:

Margareta Gustafsson
Åkeravägen 6
633 47 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 13 11 80
Fax 016 - 14 71 00
E-post: m.gson@sverige.nu

Övriga styrelsemedlemmar:

Sture Appelblom
Vitalisvägen 2 C
645 32 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 109 73

Gunnel Forsberg

Gillesvägen 4, Merlänna
645 91 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 513 37
E-post: hans.martensson@telia.com

Sonja Jönsson

Gräsgatan 40
645 40 STRÄNGNÄS
Tfn / Fax 0152 - 139 40
E-post: bj13940@swipnet.se

Sven Kullman

Thulegatan 9 B
633 58 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 62 87
E-post:
smedcomp@eskilstuna.mail.telia.com

Karl-Inge Karlberg

Mellanvägen 35
633 69 SKOGSTORP
Tfn 016 - 252 57
E-post: beirut@mbox301.swipnet.se

Manus och utgivningsdagar för Anbudet 2002

Sista manusdag			Utgivningsdag		
Nr 1	-"	12/1	-"	11/2	
Nr 2	-"	8/4	-"	6/5	
Nr 3	-"	26/8	-"	16/9	
Nr 4	-"	11/11	-"	2/12	

Parkeringsplats för bil

Finns vid Sveaplans centrum (2 tim.) och ibland även på Dambergsgatan, **kör lugnt, detta är ett villaområde.**

Ringklocka

Knappen sitter till vänster om ytterdörren. När lokalen är öppen för medlemsträff så skall du ringa på klockan så kommer någon och öppnar för dig. Adressen till lokalen är Dambergsgatan 1.

Föreningens hemsida:
<http://home.swipnet.se/essf>

Det är många som säger att man får leta efter maken till sommaren i år!

Jag visste inte ens att sommaren var gift och hade en make, men annars är det väl så att släktforskarna är vana att leta efter både makar och makor samt andra släktingar oavsett väderlek.

Fast det är väl klart, att det kanske inte har varit så där fantastiskt naturligt att i år krypa in i ett arkiv för att leta.

Det skulle väl vara då för att få komma undan den brännande solen några timmar och njuta av den svalka som brukar finnas i de flesta arkiv. Åtminstone i de arkiv som är luftkonditionerade.

Som du kan läsa om på annan plats i tidningen så har hustrun och jag i år fått möjligheten att vara ute i tre veckor med husvagnen för att tillsammans och ibland på var sitt håll få glädjas åt våra respektive hobbyar (kan man skriva så?).

Som du säkert vet så är ju min egentliga hobby att bygga och tävla med radiostyrda skalamodeller av fartyg och båtar.

Det där med byggande av modell när man är ute med husvagnen betyder naturligtvis att man måste planera ordentligt i förväg vad som ska packas ned i verktyglådorna och vad det är för material som ska tas med för att man inte ska sitta eller stå handfallen när det ena eller andra fattas.

Det ska vara alla tre materiallådorna som innehåller allt från balsablock, tunn Plywood, diverse plastmaterial till mässingsplåt och -rör etc.

Sedan ska det vara sortimentskåpen med skruv, mutter, brickor och annat

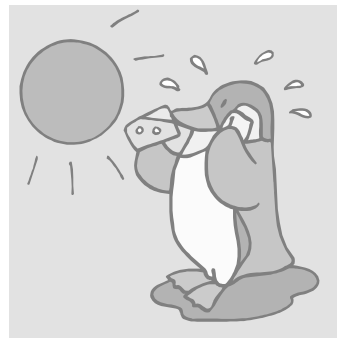
absolut nödvändigt småplock som går åt emellanåt.

Ja, för att inte tala om alla verktyg i form av bormaskin, borrar, filar, tänger, lödkolv och mycket mycket mer.

Sedan ska naturligtvis de båtar med som ska användas för de tävlingar och uppvisningar som är inplanerade under "turnén".

Det här innebär att det börjar bli ganska fullt i bilen när hustrun kommer med sina önskemål om att ta med ett antal pärmar och portföljer samt bärbar dator och mycket mycket mer (känns frasen igen?).

Nåväl, det som inte får plats i bilen får vi väl packa in i husvagnen på något lämpligt ställe tillsammans med mat, kläder och annat som kan gå åt under några veckor med varierande väderlek.

Nu varierade ju inte vädret speciellt mycket under semesterdagarna, det var ju mest frågan om hur varmt det skulle bli.

Fast om man tänker efter så hade vi faktiskt några dagar med ett intensivt regnande vilket innebar att stövlarna och regnjackan kom till användning och att vi fick skaffa en pressenning för att lägga under förtältsmattan så att inte allting blev genomblött (det låter ju helt otroligt egentligen när man tittar ut på den sönderbrända gräsmattan och på björkarna som har tröttnat på torkan och kastar av sig sina bruna och gula löv).

Så småningom så kom vi i alla fall iväg på vår utflykt och första anhalten var Uttersberg i Västmanland där Galleri Astley hade ordnat en modellutställning med möjlighet till körning med

alla typer av radiostyrda modeller som båtar, bilar, flygplan etc.

Här fick vi möjlighet att träffa lika-sinnade och att köra med våra båtar inför en ganska stor publik som kommit för att ta del av våra alster. Det var fascinerande att se alla dessa människor "samlade ute i obygdén" för att titta på os när vi "lekte". Ja i detta sammanhang är det faktiskt mer lek än allvar, det är ingen ordning på allting och alla far fram som vettvillingar på vattnet. Nja, kanske inte alla, det fanns ju långsamtgående ångbåtar, tuffande fiskebåtar och snyggt seglande modeller också.

Efter Uttersberg så for vi iväg till Falun för att förbereda ett Nordiskt Mästerskap. Dessa förberedelser innefattade även ett ofrivilligt bad på grund av en baklängesvolt över relingen på en rank roddbåt vilket innebar att under-tecknad helt plötsligt befann sig sittande på botten av Östanforsåns något dyiga botten med ett mycket förvånat uttryck i ansiktet.

Det gick otroligt fort att komma i vattnet denna gång.

Efter NM (där förresten hustrun placerade sig ett pinnhål bättre än under-tecknad), så bar det av till Leksand och Släktforskarnas Hus där vi var tillsammans på var sitt håll, hon på arkivet och jag i förtältet, hon letandes efter gamla anor och jag efter rätt material för att kunna fortsätta med bogseraren "Knuffert" till Anita.

Nåväl, efter en uppvisning i Svartnäs i samband med en vildmarksmässa så for vi tillbaka till Leksand några dagar med fortsatta aktiviteter tillsammans på var sitt håll.

Därefter blev det Rättvik och Ångbåtens dag med uppvisningskörningar (lek), grillbiff och potatissallad på akterdäcket till S/S Siljan med en fantastisk solnedgång och dans på akterdäcken på två andra ångbåtar i skala 1:1 som låg förtöjda intill varandra.

Kort och gott en fantastisk upplevelse och en mycket trevlig semester med både det ena och det andra.

Anne C

Har prästen skrivit fel - eller på gränsen till bigami???

Under försommaren var vi på Himmelstalund i Norrköping på en träff med Caravan Club.

Givetvis så skulle jag ju besöka Norrköpings Bibliotek och släktforskarummet.

På detta bibliotek var det en helt annan ordning än vad vi är vana vid. Här fick man låna en nyckel till släktforskarummet på sitt lånekort. Nu hade jag ju inget lånekort så jag fick legitimera mig med körkortet och så fick jag en nyckel till släktforskarummet.

Kanske något att tänka på till släktforskarummet i Eskilstuna??

Den uppgift jag skulle ha tag i var snart hittad.

Under juli tog vi en semestertrip till Dalarna. Dels så skulle vi tävla med våra radiostyrda småbåtar i NM i Falun. På väg från Ludvika till Falun så skriker jag till "Nämen Arne det står ju Schisshyttan" det har ju jag i släktforskningen. Fram med bilkartan och på den står det Skisshyttan men det lär ju vara samma ort. Dagen efter så åker vi tillbaka till Ludvika för att handla och på återvägen så åker vi till Schisshyttan. Mellan 1840 - 1843 så bodde två av mina anor här. När vi kom fram så fanns det informationsbroschyrer och informationstavlor till något som heter "Schisshyttans vandringsled" och den är ca: 4 km lång. Det visade sig att Schisshyttans Herrgård numera är privatägd. Enligt historiken i en av broschyrerna så står det följande:

"Schisshyttans vandringsled följer Schisshyttebäckens lopp och visar lämningar från traktens tidigaste järnhantering. Redan på 1500-talet är det känt att en hytta funnits i området. Då var det Vasaätten som ägde Schisshyttan och även det intilliggande Väster Silvberg. Under mitten av 1600-talet byggdes en ny masugn av Hemming Andersson och en äldre benämning på Schisshyttan har varit Hemmingshyttan. På 1700-talet finns en

masugn omnämnd och mellan 1710 och 1720 ska även en silverhytta anlagts vid den gamla hyttedammen.

År 1726 köpte brukspatron Cedercreutz på Ludvika bruk Schisshyttans herrgård. Silverutvinningen minskade och egendomen och verksamheten splittrades upp på flera ägare. De största ägarna blev nu det engelska handelshuset Jennings och Finlay som lovade att Silvbergskogen i framtiden skulle få användas till järnframställning. År 1922 ägde den sista blåsningsrum och all industriverksamhet avvecklades p. g. a. bristande lönsamhet.

Schisshyttans herrgård. Detalj från kopparstick av Thora Thersner, Smedjebackens kommun.

Idag finns bara ruiner kvar av denna tidiga industriella epok. Den skyltade leden ger förutom vackra naturupplevelser även en mycket god inblick i de allra tidigaste formerna av järnindustriell verksamhet. Vandraren möter här intressanta och spännande lämningar efter bl. a. smedjor och mindre stålverk, masugnar, dammar och arbetarbostäder.

Under mitten av 1700-talet blev järnframställningen en etablerad industri vid Schisshyttan. Sveriges först utsedda övermasmästare, Sven Rinman, hade då med hjälp av sin assistent Bengt Andersson Qvist, övermasmästare i Nora och Linde Bergslag, samt mineralogen Axel Fredrik Cronstedt bildat sällskapet Confraternitas Schisshyttiana.

Sällskapet ägnade all ledig tid åt vetenskaplig forskning, experiment och diskussioner främst inom metallurgin. Ett laboratorium och en provmasugn uppfördes och Schisshyttan blev därmed under andra hälften av 1700-talet ett vetenskapligt centrum i Bergslagen.

Rinman som även var en väletablerad mekaniker hade som sitt främsta uppdrag att förbättra kvaliteten på järnet från Västerbergslagen vilket vid den här tiden inte höll måttet. Efter en serie experiment lyckades Rinman med sitt uppdrag."

Så långt historiken. Det kändes fascinerande att kunna gå på den jord och titta på byggnaderna, numer mest ruiner där mina anor en gång i tiden hade varit verksamma.

Den tid då mina anors tid var aktuell här så var det en Kammarherre Niethaus som stod som ägare. Den ena av mina anor var då Inspektör / Bokhåll-

lare och Betjänt är denne Kammarherre.

Någon vandringsled hade vi inte tid att gå.

Eftersom vi hade två dagar på oss innan förberedelserna för NM i Falun började, så hade vi ytterligare lite tid på oss att kunna besöka något/några bibliotek.

När jag började att släktforska så var vi på släktforskar dagarna i Uppsala och i ett av rummen så hade Stockholms Historiska Databas en monter med mikrokort över personer som bott i bl. a. Stockholms Domkyrkoförsamling. Eftersom jag visste att både min mormor och morfar hade bott i "Gamla Stan" så tittade vi på detta och fick fram en del uppgifter.

Min morfar är född i Stora Tuna (Borlänge) och tack vare släktforskar dagarna i Uppsala så visste jag att han var inflyttad från Falu Kristine till Domkyrkoförsamlingen i Stockholm.

Fortsättning på sidan 5

Fortsättning från sidan 4

Det har tagit lång tid att få tag i uppgifter ang. min mormor och morfar, båda var ju avlidna för länge sedan när jag föddes.

Stockholm är ju svårt att forska i eftersom det efter 1860 inte finns några husförhörslängder. Men för några år sedan så filmade SVAR alla flyttningsslängderna för Stockholm vilket gjorde att man kunde börja nysta lite mer på var olika personer hade bott.

I en flyttningsslängd för Domkyrkoförsamlingen i Stockholm så fick jag fram en notering om min morfar som jag inte visste om. Det stod att han hade kyrkotagit en kvinna vid namn, Hedvig Henrika Elvira Johansson som fått en dotter den 23/8 1905 i Högbo.

Denna halvsysster har min mamma förmodligen aldrig haft vetskap om. Han hade alltså flera barn på bygden. Detta är förhistoriken till min morfar när jag sedan fortsätter mina efterforskningar på honom.

Dagen efter åker vi till Borlänge Bibliotek för att forska och här har man samma rutin som i Norrköping bara med den skillnaden att jag fick ett lånekort som jag förmodligen aldrig mer kommer att utnyttja. Tyvärr så hittade jag inte några fler uppgifter om honom i Borlänge.

Nästa dag (onsdag) började förberedelserna för NM:et och Arne skjutsade in mig till biblioteket i Falun. Även till detta släktforskarrum fick vi en nyckel med oss och fick gå runt en gavel för att kunna komma in i släktforskarrummet. Där kunde vi konstatera att det fanns mikrokort för Falu Kristine ända fram till c:a 1930. det vill säga församlingsböcker fram till de årtalen.

Så Arne lämnade mig och jag fick forska själv och snart nog hittade jag min morfar såsom brandsoldat och inflyttad från Söderhamn. Sedan mycket riktigt så var han utflyttad till Stockholm men där hade jag ju vissa ledtrådar att gå på.

Nästa vecka hade jag beställt tid för en vecka i Leksand på Släktforskarnas Hus och där gjorde jag så att jag fort-

satte med min morfar. Vid förfrågan med personal på Släktforskarnas Hus visade det sig att dom köpt in hela Dalarnas (Stora Kopparbergs) län med församlingsböcker så jag skulle alltså kunna följa min morfar för varje år.

Hans mamma avled i slutet av 1800-talet, han var då bara 7 år och hade en yngre bror som var 1 år. Deras far dör år 1889 men deras mormor lever i ytterligare 10 år. Då är min morfar 23 år och brodern är 17 år. Barnens mormor lever och får alltså ta hand om sina barnbarn när hon är 79 år gammal.

Detta är förutsättningarna när jag fortsatte med min morfar, Carl Alfred. Den 20/12 1903 gifte han sig med Hulda Vilhelmina Johansson och han är då 27 år gammal. En son Karl Gottfrid föddes 11/5 1904 och året därpå den 22/10 1905 föddes nästa son som döptes till Erik Alfred. Sedan föddes tre st. döttrar år 1908 år 1910 och år 1913.

Den uppmärksamme läsaren ser nu kanske att här är något som verkar alldeles fel. Han får en dotter den 23/8 1905 med Hedvig Henrika Elvira Johansson och är då redan gift med Hulda Vilhelmina Johansson och får med hustrun första sonen den 11/5 1904 sedan föds nästa son den 22/10 1905.

En kyrkotagning av en kvinna innebär ju att mannen har lovat giftermål. Nu frågar sig nog var och en är det verkligen samma person? Ja, det är allt inget tvivel om den saken för att efter ha forskat i över 10 år så har jag lärt mig att vara observant. Sina anor kan man ju inte rå för vad dom hittar på och min morfar är nog inte den första som vänsterprasslar.

Jag tror inte att prästen har skrivit fel för han har noterat hur Carl Alfreds bror, Johan August har flyttat inom och utom församlingen, utan jag tror att min morfar aldrig tog ut ett flyttningssbetyg som man skulle ha på den här tiden. Men det uppstår också ett annat problem och det är att han står skriven i Stora Tuna församling ända till 1931 men likaväl så är han avliden i Strängnäs Domkyrkoförsamling den 24/8 1930.

Samtidigt som jag vet att han har flyttat ut ur församlingen eftersom han finns både i Stockholm, Göteborg och Norge och nu när jag har hittat honom inflyttad från Söderhamn. Dessutom så var han ju varit brandsoldat i Falu Kristine.

Gävleborgs (X) län är nu också filmat så längre fram i höst kan jag följa honom bakåt.

Eftersom jag har forskat lite på min farfars sida så beslöt jag att ta tag i hans farmor, Johanna Jansdotter född 23/4 1833 i Balingsta, Uppsala län.

Jag hade tidigare följt henne fram till 1863 och då flyttade hon från Litslena till Giresta församling. När jag tog fram förteckningen över Giresta så var det ett glapp på 14 år just där. Sjutton, tänkte jag då vet jag ju inte vart hon har tagit vägen.

Det var ju hennes döddatum som jag var ville ha tag i.

Men på hennes son, som är min farfars far så hade jag en uppgift om att han bott i Kungsholms församling mellan 1880 och 1885. Så tanken slog mig att försöka följa honom bakåt för att på det viset kunna snappa upp hans mor. Detta visat sig vara ett bra drag för jag kom ända tillbaka till 1864 då hon och hela hennes familj flyttar från Giresta till Tensta.

År 1868 tar familjen ut flyttningssbetyg för att flytta till Klinte (I) på Gotland. Nu har familjen även utökats med några döttrar. Så familjesammansättningen är denna, Johanna har varit gift tidigare men blivit änka och i det äktenskap medföljer sonen Carl Ludvig (min farfars far) därefter har hon gift om sig med Nils Gustaf Lavett och med honom har hon 3 döttrar.

Enligt flyttningsslängden så flyttar hela familjen till Gotland men efter genomsökning av husförhörslängden för Klinte fs så finns dom inte med där. Återgång till nästa husförhörslängd i Spånga där jag sist hade hittat dom och tar nästa husförhör och letar och hittar dom efter lite letande.

Fortsättning från sidan 5

I den husförhörslängden står följande att läsa: ”Har undergått 5 dagars fängelse för snatteri i Klinte”

Kan det vara så att familjen hade lite mat med sig i samband med överresan? Återstår att leta i domboken längre fram.

Två månader efteråt så avlider maken i ”bröstsjukdom”. Kan han ha fått lunginflammation eller TBC vid fängelse vistelsen??

Johanna flyttar runt i Spånga fs och avlider på Ålderdomshemmet 1907. Hon har då överlevt två äkta makar, en dotter Emma Charlotta som dog 1901 och äldste sonen Carl Ludvig (som jag återkommer till) som dog 1898.

Johannas son Carl Ludvig som är min farfars far har jag inte heller något döddatum på. Jag vet att genom de olika CD-skivor och flyttningslängder för Stockholms Stad så har jag hittat honom med sin familjen i olika församlingar i Stockholm. Genom en av CD-skivorna så hade jag lyckats hitta hans och hans makas vigseldatum vilket var i Bromma fs år 1887.

Jag visste att familjen flyttat från Kungsholm till Solna 1893 och det var det sista jag hade om honom. Tidigare så hade jag skrivit till Solna fs och gjort en förfrågan ang. hans döddatum för jag ser att övriga familjemedlemmar finns i Solna. I brevet som jag får tillbaka så meddelar Solna att han är avliden i Kungsholms fs 1898.

Eftersom jag tidigare bl. a. i Arninge har letat i Kungsholms fs efter honom och inte hittat honom (2 gånger) så var min tanke att han kanske har avlidit på ett sjukhus i Stockholm. Det finns ju dödböcker för de olika sjukhusen så det var bara att sätta igång och leta eftersom alla sådana mikrokort också ingår i Stockholms Stad. Men utan resultat. Min sista ide var att titta i Kungsholm för år 1899 om nu någon missat och tagit fel på år.

Men ibland har man ett sjätte sinne så jag tar och tittar i dödboken för Solna fs 1898 och där hittar jag honom.

Alltså lita aldrig på en uppgift även om du har fått den från pastorsexpedition, utan om det går, kontrollera själv.

Anita Carlsson

Några nyttiga webbadresser

www.dalkarlsvagen.com

Innehåller dalfolkets historiska vandringsvägar mellan Dalarna och Stockholm med nutida och gamla beskrivningar av olika vägsträckor och annat av intresse i sammanhanget. Bl a Knivstigen i Falun.

<http://www.illustrata.com/pages/sodermanland.html>

En fantastisk hemsida om sydöstra Södermanland

<http://www.ddb.umu.se>

Demografiska databasen.

www.lokalhistoria.nu/se

Sv Lokalhist Databas – kommunal och sockenstämmo-protokoll, f n Hallands och Kalmar län.

www.medhist.sdutb.se/

Medicinhistorisk databas – belyser den medicinska och sociala situationen i Sverige under de senaste 250 åren.

www.spraakdata.gu.se/sdw/

Ordbok över medeltidsspråket.

www.dhm.lm.se

Digitala historiska kartor.

www.ddb.umu.se/tabellverk

Tabellverkets befolkningsstatistik 1749-1859.

www.rsv.se/folkbokforing/forsamlingar/index.html

Sveriges församlingar genom tiderna.

www.svenskaemigrantinstitutet.g.se

Utvandrarnas hus i Växjö.

www.ub.gu.se/samlingar/handskrift/ostindie/index.xml

Ostindiska kompaniet. Dokument och Personer.

<http://hem.passagen.se/runslingan>

Soldatregistret Uppland.

www.vv.se/om_vv/historia/vv-hist.html

Vägverkets hemsida, om gamla vägar.

www.ssa.stockholm.se/omarkiv/bhemsreg.html

Barnhemsbarn i Stockholm. Register över alla barnhem i Stockholm.

www.slaktdata.org/sv-eng.html svenskt-engelskt släktlexikon.

Ca 1200 titlar, yrken och beteckningar.

Margareta Gustavsson

Ett antal Anbyttardagar runt om i landet

Anbyte i Björklinge, Uppland 2002-10-19

Du som forskar i Uppland. Anbyte ordnas för de som har forskning i socknarna som gränsar till Björklinge. Se sockenförteckning nedan.

Lokal: I Björklinge, närmare uppgifter senare. Tid 10.00 – 15.00.

Anmälan senast 5 oktober. På anmälningsblanketten anges aktuell forskning inom området. Anmälan via e-post skall innehålla samma upplysningar som blanketten utvisar.

Forskarkatalog delas ut vid anbyttet. Närmare information med karta utsändes till anmälda omkring 15 oktober (vill du hellre ha info via e-post så ange adressen).

Kostnad 100 kronor som skall betalas vid anbyttets början.

Ring Carina 018-37 702 8 eller Solveig 018-37 09 86 eller skriv till: Torbjörn Norman, Puckvägen 16, 740 30 BJÖRKLINGE så sänder vi anmälningsblankett.

E-post: torbjorn.norman@post.utfors.se.

DIS finns på plats med DISBYT-databasen. Björklingeföreningens databaser finns med, ca 45.000 personer i Björklinge-Harbo-Skuttunge-Vendelviksta m. Föreningens mikrokort och filmer finns tillgängliga. Iderstams material på mikrokort över bl.a Bälunge, Harbo och Skuttunge.

Kaffe, te och smörgås (självbetjäning) finns till hands under hela anbyttet.

Anbyttet gäller huvudsakligen socknarna:

Björklinge, Bälunge, Harbo. Skuttunge, Tensta, Vendel och Viksta.

En 4 Skåne – Anbyttarträff

De fyra släkt-, folklivs- och hembygdsforskarföreningarna i Lomma-Burlöv, Malmö, Staffanstorps och Trelleborg hälsar välkommen till anbyttar-

träff för området på S:t Staffans församlingsgård i Staffanstorps lördag 28 september 2002 kl 10-15.

Deltagaravgift 180 kr (150 kr utan lunch) – för medlemmar i de fyra föreningarna 150 resp 120 kr.

Deltagarförteckning med forskningsområden sänds med kallelse kring 23 september.

Anmäl dig senast 8 september till En 4 Skåne Anbyte.

Jan Nilsson, Lagerlöfs väg 14, 245 32 STAFFANSTORP, tel 046-255788, fax 046-258235 eller jan@dis-syd.m.se.

Anbyttardag i Motala

Östgöta Genealogiska Förening inbjuder till anbyttardag för området runt norra Vättern i IOGT-lokalen i Motala lördagen den 14 september 2002 kl 10-14.

I deltagaravgiften 80 kr (erlägges vid entrén) innefattas kaffe eller te och två smörgåsar, deltagarförteckning med ort- och släktnamnregister (meddela dina släkter, socknar, byar, specialforskning) som erhålles några dagar före träffen.

Skicka din anmälan före 30 augusti till Barbro Behrendtz, Bäverstigen 2, 590 72 LJUNGSBRO, tel 013-66421, barbro.behrendtz@telia.com.

Anbyttardag i Ängelholm

Skånes Genealogiska Förbund och Ängelholms Släkt- och Folklivsforskarförening tar lördag 5 oktober 2002 kl 10-16 på Restaurang Skälderviken (Hotellv 14) emot alla släktforskare som har sin efterforskning i Södra Åsbo, Bjäre och angränsande härader. Knektregistret är tillgängligt för sökning genom Guno Haskå.

Deltagaravgiften på 225 kr innefattar deltagarförteckning, Lunch, morgon- och eftermiddagsfika. För den som inte vill ha förtäringen betalar 125 kr (medlemmar i föreningar anslutna till Skånes Genealogiska Förbund betalar 200 resp 100 kr).

Bindande anmälan med forskningsområden görs senast 21 september till Caj Nilsson, Herrevadsg 20, 268 31 SVALÖV, tel 0418-668324, caj.nilsson@swipnet.se eller Yvonne Åkesson tel 0415-13872 (laga förfall).

Anbyttardag – Ölands Skogsby Folkhögskola

Lördagen den 16 november 2002 kl 9-13. Område Mörbylånga kommun. Kaffe. Kostnad 50 kr.

Anmälan till Sven Andersson tel 0480-24481 senast den 1 november.

Släkt- och hembygdsforskning på Södertörn

Botvidsbygdens Släktforskarförening anordnar i samarbete med Stor-Stockholms Genealogiska Förening en anbyttardag kombinerad med information från hembygds- och släktforskarföreningar på Södertörn.

Lördagen den 19/10 kl 11-15 i Alfa Laval's matsal Alhambra, ca 500 m från Tumba station. Servering av kaffe/te och smörgås.

Område: Södertörn, omfattande Botkyrka, Grödinge, Huddinge, Salem, Sorunda, Torö, Tyresö, Västerhaninge, Ösmo. Österhaninge, Östertälje.

Anmälan för deltagande i anbyttet senast den 30/9 till Stig Geber, Grens väg 5, 147 63 Uttran. Tel 08-530 307 34 stig.geber@telia.com. En deltagarförteckning kommer att sändas till anmälda deltagare. För deltagande i andra aktiviteter behövs ingen anmälan.

Aktiviteter förutom anbyte:

- Information och försäljning av litteratur från hembygdsföreningarna
- DIS-Öst visar släktforskarprogrammet DISGEN och databasen DIS-BYT
- Korta presentationer av olika teman
- Information för nybörjare

Övrigt: Förutom det material som deltagande släktforskare själva bidrar med finns här våra medarrangörers material i form av mikrofilmer och fiche, torpinventering m m.

Mera ur domböckerna

---

nedtecknat av Lennart Karlsson

Till Magistraten i Växiö

Härmed får jag anmäla att reservkonstapeln N° 14 G. A. Rohdin, som Tisdagen den 27 september varit kommanderad till tjänstgöring på pass mellan klockan 2 och 6 förmiddagen underlåtit inställa sig i tjänsten.

Konstapel Lind hade den ifrågavarande natten klockan 1.30 inställt sig hos Rhodin för att väcka denne, men Rohdin kunde oaktat kraftiga försök gjordes, icke förmås att stiga upp och förhållandet blev detsamma då konstaplarna Ekman och Svensson klockan 2 inställde sig i samma ärende hos Rohdin.

Då konstapel skall utgå på patrullering nattetid hafva de konstaplar som är ute i tjänst order, att en halv timme före tiden då ombyte sker infinna sig hos de konstaplar som skola aflösa de patrullerande för att väcka, så att de på anbefalld tid – fem minuter före utgående på patrull – hinna inställa sig å polisstationen och sedermera å angiven platsen aflösa de förut patrullerande.

Vid, med anledning av Rohdins ofvan angivna försummelse och då det med skäl kunde antagas att Rohdin vid tillfället var drucken, har undersökning företagits därvid det framgått, att

Rohdin på aftonen den 26 efter klockan 10 sammanträffat med i gården N° 2 i kv. Eko boende Kuno Hilding Nyblom och John Lundqvist i Hofslund och varit tillsammans med dessa till omkring klockan 12, under hvilken tid de förtärt konjak tillsammans med kaffe, som de förtärt å utskänkningsstället i gården N° 3 Fries; dit Nyblom medfört konjaken och obemärkt af innehafvaren eller betjeningen på stället slagit i kaffet, men huruvida Rohdin varit öfverlastad har icke kunnat bestyrkas, dock vill det i allt fall synas som om så varit förhållandet. Rohdin hade bort inse det oriktiga i att å det förutnämnda utskänkningsstället låta bjuda sig på spritdrycker då sådana där icke få af gäster förtäras och dessutom tänkt på att han behöfde hvila då han som patrullerat från klockan 6-10 e.m., fyra timmar därefter åter skulle utgå på patrullering.

Under den tid jag innevarande sommar åtnjöt tjänstledighet förekom äfven att Rohdin vid ett tillfälle uraktlät inställa sig till tjänstgöring på ett nattpass under liknande förhållanden som vid senare tillfället, men då Rohdin, för vilken framhölls nödvändigheten för en polisman att iakttä punktlighet och ordentlighet i tjänsten samt att jämväl utom tjänsten så förhålla sig att han vann aktning hos allmänheten, lofvade att framdeles sköta sig utan anmärkning, ansåg jag mig vara befogad att låta vid en varning bero.

Då emellertid Rohdin ytterligare gjort sig skyldig till försummelse har jag ansett det rättast att äfven angifva det föregående felet. Därjämte har Rohdin, som visserligen icke härefter varit inkallad i tjänst, uppfört sig på sådant sätt att det synes mig icke vara lämpligt att till polistjänst använda Rohdin. Jag får därför hemställa huruvida Magistraten icke anser sådana skäl föreligga att Rohdin bör från polistjänsten skiljas.

Växiö i Stadsfiskalexpeditionen, den 5 oktober 1910

Oläslig namnteckning

Mera nyttigt på Internet

Ny databas med barnhusbarn i Stockholm 1713-1802

Register sammanställt av StorStockholms Genealogiska Förening.

Sök vidare på:

<http://www.genealogi.se/barnhus.htm>

Värmlands kyrkböcker klara hos Genline

Se vidare:

<http://www.genline.se>

Personregister över döda västgötar

Nya register av Börje Hillfelt:

Se vidare:

<http://www.genealogi.se/vastergotland/vgregister.htm>

Anita Carlsson

Förbunds försäkringen

Sedan 1999 är alla medlemmar i alla medlemsföreningar gruppolycksfallsförsäkrade via Sveriges Släktforskarförbund. Försäkringen är tecknad hos: **Försäkringsbolaget if (f.d. Skandia).**

Ersättning vid skada kan omfatta (bb=basbelopp):

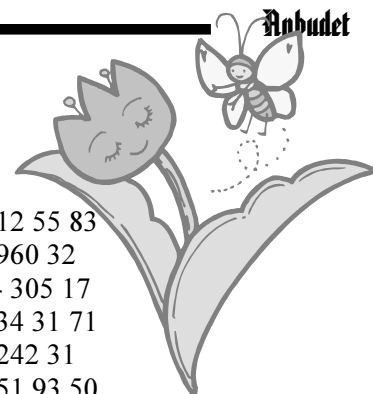
Medicinsk invaliditet	(10 bb)
Ekonomisk invaliditet	(20 bb)
Dödsfallskapital	(0,5 bb)

Läke- rese- och tandbehandlingskostnader (skäligt belopp)	
Rehabilitering	(2 bb)
Personliga tillhörigheter	(0,5 bb)
Extrakostnader under den akuta läkningstiden	(3 bb)

Försäkringen gäller vid olycksfalls-skada som drabbar den försäkrade under arrangemang i regi av Sveriges Släktforskarförbund eller dess föreningar, samt vid resa direkt till och från sådant arrangemang.

Vid skada vänder man sig direkt till if och anger gruppavtalets försäkringsnummer **GP000073-7817.**

Nya medlemmar

Kenneth Engvall	Eskilsgatan 34	633 56	ESKILSTUNA	016 - 12 55 83
Tommy Skog	Åsbylund 3503	635 05	ESKILSTUNA	016 - 960 32
Birgitta Lindgren	Västerleden 18 A	745 62	ENKÖPING	0171 - 305 17
Birgitta/Håkan Modin	Oxhagsvägen 1 B	644 36	TORSHÄLLA	016 - 34 31 71
Lena Gustafsson	Lundavägen 13	635 19	ESKILSTUNA	016 - 242 31
Bertil Grip	Ribstonvägen 11	633 47	ESKILSTUNA	016 - 51 93 50
Birgitta Sjökvist	Snopptorpsgatan 13 A 1 tr.	633 58	ESKILSTUNA	

Vi vill hälsa alla nyttillkomna medlemmar välkomna till vår förening med en symbolisk blomma och hoppas att ni känner er väl tillrätta i lokale n och med oss "gamlingar". Stöt bara på om ni vill ha någon hjälp.

Efterlysningar

1. Jag söker en person som heter Jan Olof Jansson. Han ska vara född 1780 i Mantorp

- Stämmer det? Vilka är hans föräldrar?

2. Den andra personen som jag söker heter Matts Galon 1736 - 12 -26. Född i Västanfors (U).

- I Hfl A1:8, sid 4/5 står det att han flyttar till Uppland, är det någon som vet vilken församling han kommer till?

Om du har ett svar på någon av mina frågor är jag tacksam om du sänder det till redaktionen.

Mats (Adde) Adolfsson

Om en länsman i Villåttinge härad 1734 - 1762

I mina forskningar efter personer med namnen: Nettelblad / Nettelbladt fann jag av en händelse *Frantz Hindrich Nettelblad*, Länsman i Villåttinge härad åren 1734 - 1762. Trots efterforskningar i många källor har jag inte lyckats finna varifrån han kom eller vart hans barn tog vägen. Mina rön har jag sammanställt i en skrift som bifogas!

(Denna skrift ligger i vår föreningslokal och finns tillgänglig för var och en som kan tänkas ha något att bidra med, Redaktörens anm.).

Jag skriver detta till två släktforskarföreningar med hopp om att det inom dessa kan finnas mera uppgifter om denna *Frantz Hindrich Nettelblad*. Tack på förhand

Hans Nettelbladt

Kummelvägen 22
167 64 BROMMA
Tfn 08 - 80 31 09
e-post: hansobrita@telia.com

Vänligen meddela också redaktionen om du kan bidra med något.

Bidrag och artiklar eller förslag till artiklar efterlyses!

Det behöver inte vara några stora mästerverk, kanske några enkla rader om vad du har upplevt i samband med din släktforskning eller en semesterresa eller något annat som du kan tänka dig vara intressant för andra att ta del av.

Hur var det med den där boken som du läste, kan det vara något för någon annan att ta del av?

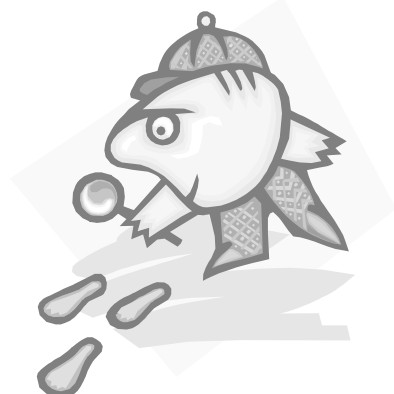
Och dina upplevelser i samband med det där besöket på arkivet i....., det kan kanske ge någon annan ett uppslag.

Vi vill ju göra vår tidning så intressant som möjligt och då är det bara bra om det är andra också som skriver än det lilla fåtal som idag bidrar med stoff!

Det där med rättsavning etc, det är inte så nogga ellller hurr?

Det förstås nog ändå, så sätt igång och leverera dina alster till tidningsredaktionen, antingen via snigelposten till redaktörens hemadress eller via den elektroniska posten.

Anne Carlsson

Mina Estlandssvenska rötter del 4

Hur var förhållandena på Ormsö vid tiden för min fars, Lars Hansson Appelblom, födelse år 1881 ?

Jag tar hjälp av Viktor Amans ”En bok om Estlands svenskar”, del 4, utgiven av Kulturföreningen Svenska Odlingens Vänner år 1992

Estland ingick då i det Tsar-ryska väldet men för landets svenskättlingar var nog adelsväldet det som kändes mest in på huden. Hela ön hade sedan 1748 ägts av släkten Stackelberg, en del av dessa hade varit formidabla bondeplågåre. Godsägarna hade ägt all mark och alla byggnader på ön och villkoren för bönderna var hårda. Förutom att sköta godset Magnushofs jordbruk - godset hade inga egna dragare eller redskap - ingick också att betala arrende samt att leverera naturprodukter till godset.

En avgörande förändring för befolkningen inträffade när min far var 6 år, alltså 1887. Då dog Baron Otto Stackelberg och änkan sålde ett par år senare godset till ryska staten. Bönderna fick då köpa sina gårdar på fördelaktiga villkor, 60 års amortering med - från början - 50 rubel / år, från 1904 sänktes detta till 25-30 rbl. Efter revolutionen 1905 - den som kom av sig - efterskänktes skulderna till staten och ormsöbönderna var i ett slag skuldfria.

Möjligen kan detta på något vis vara anledningen till att min far just det året flyttade till Sverige. Men också annat kan ha spelat in, ex.vis uttagningen till

militärtjänst för det rysk - japanska kriget. Regeln var ju att äldste sonen undantogs för militärtjänst och eftersom min far var näst äldst låg han kanske illa till ....? Det här lär jag aldrig få veta eftersom jag aldrig frågade.

Om han flyttade till Sverige för att han inte ansåg sig vilja riskera livet för den ryske tsaren följde han en gammal tradition, 1834 togs 42 unga män från Ormsö ut till rekryter och 43 unga män flydde från ön!

Den 43:dje tog tydligen det säkra för det osäkra.

Skolgång

Lars Johan Österblom, rekryterad som lärare på Ormsö från Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, skriver 1873 till Missions - Tidningen att han har 84 gossar och 60 flickor som

elever, pojkarna går de tre första dagarna i veckan och flickorna de tre sista.

Skolan har fyra långa bänkar som vardera rymmer tio barn men eftersom många barn alltid är frånvarande finns oftast plats för alla.

Österblom, som var en kontroversiell person, skickades hem 1878 och på hela Ormsö fanns därefter bara två skolor, för västra delen i Kärrslätt, c:a 6 km. nordvästvärt från min fars hemby Hullo, och i Sviby för östra delen. Den skolan flyttades senare till Hullo vilket min far säkert inte hade något emot.

Han bör alltså ha haft både Johan Hammerman och Johan Lindström som lärare.

Någonstans har jag sett att man följde mönstret från 1873 på så sätt man gick tre dagar i veckan i tre år och sedan en dag i veckan följande tre år. Om det här stämmer så har ju min far faktiskt, på sätt och vis, gått i 6-årig folkskola .

Han var både läs - och skrivkunnig, hans skrivstil var gammaldags med höga uppstickande staplar på p-na i sitt namn. Han skrev förstås som han pra-

tade och eftersom han förvandlade y till i och ö till e så kan ni föreställa er hur det såg ut när han skrev betyget ”nykter och skötsam” i betyget till en matros.

I Överselö församlingsbok för åren 1911-15 finns angivet att han ”begått H.h. nattvard å Worsö i Estland,” i så fall för kyrkoherde J. Alexander Nordgren, född på Ormsö. Han hade i två år varit präst Gammalsvenskby i Ukraina och 1869 kommit till Ormsö där han verkade till sin avgång 1902.

På Ormsös sandiga jordar odlades potatis som fraktades till Sverige av Ormsöskutor och det är sannolikt att far blev den sjöman han var efter att seglat som besättningsman på en sådan skuta.

Han var dessutom snickarkunnig, det finns fortfarande i mitt föräldrahem en kista med snickeriverktyg som tillhört

honom. Kistan med sina konstfullt flätade handtag och verktygens dimensioner ser ut att ha tillhört en skeppstimmerman och någonstans ringer en klocka om att han en gång var anställd som timmerman på Finnboda varv i Stockholm.

Det borde jag undersöka.

Återkommer när något nytt finns att berätta.

Sture A.

Höstmöte

Härmed inbjuds föreningens alla medlemmar till höstmöte
den 19 Oktober kl 13.00

Plats: "Gamla Teknis" (PRO / Barncentrum) Careliigatan 10 i Eskilstuna.

- Vi ska titta på styrelsens budgetförslag för nästkommande verksamhetsår.
- Vi ska bestämma medlemsavgifterna för 2003.
- Diskutera vidareutvecklingen av föreningen både i Strängnäs och Eskilstuna.
- Dricka kaffe, té eller läsk med gott fikabröd.
- Efter fikapausen kommer vi som vanligt att ha ett intressant föredrag:
Hans-Olof Söderström sekreterare i Vasa Ordens av Amerika Eskilstunaloge berättar om ordens arbete och om kontakterna med emigranter till Amerika! (se artikel på sidan 17.)

För att vi ska veta hur många som kommer till mötet så vill vi ha din anmälan i förväg, detta naturligtvis för att vi ska kunna se till att alla får plats och att det finns kaffe etc. till alla.

Du anmäler dig på sedvanligt sätt till sekreteraren:

På tfn: 016 - 42 64 10

eller via brev: Anita Carlsson

Gillbergavägen 140

632 36 ESKILSTUNA

eller e-post: anita@caritakonsult.se

Öppettider i Eskilstunalokalen under hösten 2002

Vecka	Dag	Datum	Tid	Vecka	Dag	Datum	Tid
36	Tis.	3/9	09.00 - 12.00	43	Tis.	22/10	09.00 - 12.00
36	Tis.	3/9	18.00 - 20.00	43	Tis.	22/10	18.00 - 20.00
36	Lör.	7/9	10.00 - 13.00	43	Lör.	26/10	10.00 - 13.00 (Leksandsresa)
37	Tis.	10/9	09.00 - 12.00	44	Tis.	29/10	09.00 - 12.00
37	Tis.	10/9	18.00 - 20.00	44	Tis.	29/10	18.00 - 20.00
37	Lör.	14/9	10.00 - 13.00	44	Lör.	2/11	Alla Helgons dag, stängt
38	Tis.	17/9	09.00 - 12.00	45	Tis.	5/11	09.00 - 12.00
38	Tis.	17/9	18.00 - 20.00	45	Tis.	5/11	18.00 - 20.00
38	Lör.	21/9	10.00 - 13.00	45	Lör.	9/11	10.00 - 13.00
39	Tis.	24/9	09.00 - 12.00	46	Tis.	12/11	09.00 - 12.00
39	Tis.	24/9	18.00 - 20.00	46	Tis.	12/11	18.00 - 20.00
39	Lör.	28/9	10.00 - 13.00	46	Lör.	16/11	10.00 - 13.00
40	Tis.	1/10	09.00 - 12.00	47	Tis.	19/11	09.00 - 12.00
40	Tis.	1/10	18.00 - 20.00	47	Tis.	19/11	18.00 - 20.00
40	Lör.	5/10	10.00 - 13.00	47	Lör.	23/11	10.00 - 13.00
41	Tis.	8/10	09.00 - 12.00	48	Tis.	26/11	09.00 - 12.00
41	Tis.	8/10	18.00 - 20.00	48	Tis.	26/11	18.00 - 20.00
41	Lör.	12/10	10.00 - 13.00	48	Lör.	30/11	10.00 - 13.00
42	Tis.	15/10	09.00 - 12.00	49	Tis.	3/12	09.00 - 12.00
42	Tis.	15/10	18.00 - 20.00	49	Tis.	3/12	18.00 - 20.00
42	Lör.	19/10	Höstmöte, stängt	49	Lör.	7/12	10.00 - 13.00 Säsongsavslutning öppet hus

Läsvärt 02-08-26

Saxat av
Margareta Gustavsson

Alingsås Släktforskare

Medlemsblad nr 2-02

Stig Fredriksson Zaar: Minnen av en släkt.

Sven Wemmeus: Några ord om källkritik.

O. Ifver: En stenhuggares vedermödor.
Tomas Samuelsson: Branden på Risbacken.

Medlemsblad nr 3-02

Bernt Johansson: Jag minns...

Ordnings-Reglor för Arbetarne vid Göteborgs Mekaniska Werkstad och Warf.

Alf Claesson: svensk heraldik i fickformat.

Johan AlmQvist: Slätthult – ett ryttar-
torps födslovändor.

Tomas Samuelsson: Gud gör inga misstag.

Björklingebygdens Släktforskar- förening

Genealogica Betuliensis nr 36.

Erik Falk: Amerikabrev.

Carina Englund: Dombok Tierp 1741.

Blekinge Släktforskarförening

Släkt-Eken nr 2/02

Mikael Lejdeby: Båtsmän i Tving un-
der perioden 1685-1697 del 1.

Per Frödholm: Obduktioner i Ronneby
kommunarkiv, del 3.

Botvidbygdens Släktforskarföre- ning

Anlets-Bladet nr 2-02

Hans Stedfeldt: De övergav Karl XII.

Föreningen Dalfolk

Dalfolk nr 1-02

Sune Garmo: Tornuret i Rättviks kyrka
150 år.

Lillie Landgren: En doft av mylla.

Karin Hedman-Larsson: Klockar Er-
ikssons. En Orefamilj i Amerikas Da-
larna.

Dalfolk nr 2-02

Stig Dannebo: En sorglig trafikolycka
i Torrberg.

Sune Björklöf: Bebyggelsenamnen i
Leksand.

Anders Romson: ”Den vita räven från
Mora”.

Ett dystert hundraårsminne.

Mats Persson: Karl Lärka 110 år.

Elisabeth Thorsell: Okända släkten.

Sune Garmo: När väckelsen nådde
Gagnef.

DIS-AROS

Disponibelt nr 1-02

DIS-ÖST

DIS-PLAY nr 2-02

Helena Nordbäck: Nya lärospån
byggde ny släktgren.

Marianne Munktell: En solskenshis-
toria!

Forskarföreningen ALIR

ALIR Anor nr 1-02

Thord Sandin: Olle Forslöv, Åsbacka

Ulla Eriksson: Sockenlappar i Söder-
ala.

Sigvard Bodén: Fredrik Jacob Rön-
quist – präst med krigiska anor.

ALIR Anor nr 2-02

Föreningen DIS

Diskulogen nr 57

Diskulogen nr 58

Björn Sjökvist: Om släktforskning i
Nya folkbokföringen – nu och i fram-
tiden.

Föreningen Släktdata

Tidningen Släktdata nr 1-02

Hans Hjortsjö: Historiska porträtt i
bild- och textarkiv.

Per Liljeström: Krogarna i Gamla
Göteborg.

Per Liljeström: Styvern.

Bengt Nordahl: Mordet på snickare
Lindvall i Vindfälle, del 1.

Charlotte Börjesson: Så här använder
du datorn till dina fotografier, del 3.

Tidningen Släktdata nr 2-02

Bengt Nordahl: Mordet på snickare
Lindvall i Vindfälle, del 2.

Charlotte Börjesson: Så här använder
du datorn till dina fotografier, del 4.

Änkan i Sexdrega. som bestal sin äls-
kare.

Per Liljeström: Rutger Maclean och
enskitfet.

Föreningen Släktforskare i Uppland

Runslingan nr 2-02

Ny illustrerad Tidning: Upsalafesten
vid läggandet av grundstenen till den
nya universitetsbyggnaden den 30

april 1879.

Erik och Maria Ronne: Kung Karl på
besök.

Bernt Karlsson: Furir Westberg i
Skuttunge – stamfar till tysk släkt.

Sonja Färeby: Anklagad för att ha fört
barn till Blåkulla.

Birgitta Sandblad: Berättelsen om ett
golvur.

Åsa Jansson: Den sista avrättningen i
Frösåkers Härad.

Genealogiska Föreningen

GF-Aktuellt nr 150

Mats Sjökvist: Funderingar kring
gamla foton.

Helene Larsson: Register till Mantals-
böcker för Stockholm 1800-1870 (Ny
CD).

GF-Aktuellt nr 151

Torsten Bergner: Vad vill jag med min
släktforskning?

Gamla stan under 750 år.

Genealogiska Samfundet i Finland

Sukutiето nr 1-02

Lauri Pihlajamaa: ”Och kallades ma-
gister” (Wenander).

Gästriklands Genealogiska Förening

Gestricia nr 2-02

P A Melin: Berättelsen om Sasser,
Drucken, Nykter och Swahn, soldater
i Gagnef.

Ordningsregler för velocipedåkning i
Gefle (1898).

Hembygds- och Släktforskare Nola- skogs

Medlemsblad nr 70

Asta upptäckte att hon fått fel pappa!

M Hedell: Själevads dombok anno
1834.

M Hedell: Ur Örnsköldsviksposten
den 4 januari 1900.

Jämtlands läns Släktforskare

JLS-Nytt nr 22/2002

Erik J Bergström: Ljusnedals bergs-
ting.

Robert Fresk: Har du spelat Biribi?

Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening

Rotposten nr 1-02

Matts Nilsson: Nödåren 1867-1869.
Då skörden slog fel.

Jan-Åke Holmbring: Trämassefabri-

Fortsättning på sidan 13

Fortsättning från sidan 12

ken i Röksberg – en misslyckad industrisatsning.

Rotposten nr 2-02

K Gunnar Nilsson: Halshöggs för abort.

S J Norrlin: Från forna dar i Bäckaby, året 1927.

Vad en smålänning berättar.

Kronobergs Genealogiska Förening

KGF-Nytt nr 76

Inge Sandahl: Konglig Cronobergs Regimente Barnauppfostnings-cassa. Håkan Elmquist: Små funderingar kring namn, namnsättning, stavning och annat.

Sven-Åke Nykvist: Bilresa och en vägslykt kan säga mycket.

KGF-Nytt nr 77

Bengt Liljedahl: Släktforskning och förmyndarmål.

Kurt Edmansson: Vem var stadsfiskalen i Växjö Carl Wilhelm Laurin? 1802-1869.

Lokalhistoriska sällskapet i Norra Södermanland

Lokalhistoriskt Forum nr 1-02

Bror-Erik Ohlsson: Från hantverk till industri.

Bror-Erik Ohlsson: Sibilla – ett tragiskt människoöde.

Bror-Erik Ohlsson: Strängnäs stift under tusen år.

Bror-Erik Ohlsson: Strängnäs stifts herdaminne, del 3, Den yngre Vasatiden.

Lokalhistoriskt Forum nr 2-02

Bror-Erik Ohlsson: Ett bokverks tillkomsthistoria.

Malmö Släktforskarförening

An-Gripen nr 2-02

Johan Schöld: Snapphanetiden – del 4.

Sune Nilsson: Kronolänsmännen, del 1.

An-Gripen nr 3-02

Joacim Wendin: "Original".

Joacim Wendin: Ett uttrycks tillkomst.

Sune Nilsson: Kronolänsmännen, del 2.

Johan Schöld: Skånska slott – Hovdala.

Karl-Erik Alm: Latinskolan i Malmö.

Niklas Hertzman: En köpmansexamen i Malmö för 255 år sedan, del 1.

Midälva Genealogiska Förening

MGF-Nytt nr 2-02

Barbro Anderson: Delikatessaffären i Wessénska huset i Sundsvall.

Susanne Löwnertz: De svenska skat-

ternas historia – del 1.

MGF-Nytt nr 3-02

Alvar Stockhaus: Mina anor.

Barbro Andersson: Det var en gång ett gammalt skolhus...

Margareta Zackrisson: Postmästare.

Öhrlings efterlämnade familj, del 2.

Susanne Löwnertz: De svenska skatternas historia, del 2.

Nordvärmlands Släktforskarförening

Släkt-Trädet nr 1-02

Släkt-Trädet nr 2-02

Gustaf F Larsson: Vise-Knut – en märklig norrman.

En poet som lärare.

Norrtälje Släktforskarförening

Anbladet nr 71

Urban Johansson: Gästgiverier och krogar i Norrtälje kommun.

Nyköping-Oxelösunds Släktforskarförening

Anknytningen nr 2-02

Ragnar Alfvors: Jan (Jonas) Erssons fördels Contractt.

Bertil Gärdin: Släkttråtor.

Christina Hjalmarsson: En flyktfamilj från Holland kom till Sverige.

Ockelbo Släktforskarförening

Nya Släktaled nr 1-02

Tage Blomquist: Ur Ockelboverkens historia.

Nils Almegård: Om soldaten Lars Larsson.

Nils Almegård: Folk från Svartnäs.

Yngve Olsson: Om fotografen E R Borg Mesch, rallaren Erik Backlund och Henrietta Hägg.

Tage Blomquist: Björksågen.

Tage Blomquist: Från Skog och Lingbo i Hälsingland till Saskatchewan i Canada.

I Lindkvist: Vem var Halfvard Gäfverberg?

Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum

PLF-Nytt nr 61

Anders Rotviker: Smålands Husarregementes historia.

Jan-Åke Holmbring: Amerikabreven – och sista brevet hem.

PLF-Nytt nr 62

Jan-Åke Holmbring: Amerikabreven – och sista brevet hem, del 2.

Anders Rotwiker: Smålands Husarre-

gementes historia, del 2.

Skaraborgs Släktforskarförbund

Husförhörsnytt nr 2-02

Gerd Johansson: Den lilla byn Gammalträvad.

Knut Knutsson: En västgötakarolins levnadsöden.

Skånes Genealogiska Förbund

Skåne Genealogen nr 1-02

Hans-Otto Pyk: Krapperup på von Kochens tid.

Selma Malmér: Charlotte Wadstein.

Gunnar Haraldsson: Ett medeltida dokument.

Knut Wilde: Martin Wilde, Husar n:ro 12.

Siv Troedsson: Sissa – en olycklig och sjuk kvinna.

Birgitta Nilsson: Emigration.

Storstockholms Genealogiska Förening

An-Ropet nr 2-02

Sune Gullberg: Gullberg på Kungsholmen.

Sten Gillgren: Soldatregistret Uppland. P Hedman: Kyrkotukt på 1600-talet – särskilt huthålet i Stora Tuna kyrka.

An-Ropet nr 3-02

Svante Jahnberg: Min släkt i Stockholm med omnejd.

Vera Pettersson: Gammal i Rättvik.

Per Lanéus: Hovleverantör Aaron Isaac och bröderna Nathan Leidesdorf.

Sveriges Släktforskarförbund

Angeläget nr 2-02

Sveriges Släktforskarförbund

Släkthistoriskt Forum nr 1-02

Christer Albinsson: "Det Du nu är/det har jag varit..." – än en gång.

Ingrid Rudberg: Anna från Piteå och Wilhelm från Fjällbacka.

Hans Egeskog: Hjälp till att sätta namn på de döda.

Hans Egeskog: Avtal öppnar vägen för fler att släktforska på nätet.

Christer Tronje: Min farfar klamparen Olof Bengtsson.

Jan-Åke Holmberg: Den olycksalige Lars Svensson i Grimstorp.

Barbro Nordlöf: Hur ser en normal antavla ut?

Robert Fresk: Var hälsad, sköna morgonstund?

Fortsättning på sidan 14

Fortsättning från sidan 13

Henrik Mosén: Otrohet – en hjälp i släktforskningen.

Rolf Lundén: Han tog senare namnet...

Släkthistoriskt Forum nr 2/02

Hans Egeskog: Genline på väg mot ljusare tider.

Kent Andersson: En annorlunda gravstensinventering.

Hans Egeskog: Anna-Lena brinner för sin uppgift.

Hans Egeskog: Vad göms på Postmuseum?

Yvonne Prins: Hur hamnade göteborgarens son på väggen i Jämtland?

Jan Wester: En usel skarprättare.

Sylvia Leijon: Släktforskningen ledde mig till Bishop Hill.

Ivan Pfeiffer: "Tvisternas bro" i ett glömt dokument.

Karl-Gustav Bergholm: Albertina Nilsson – också ett levnadsöde.

Love Jansson: Rena turen att det gamla albumet hamnade i rätta händer.

Släkthistoriskt Forum nr 3-02

Kent Andersson: Per Clemensson – ett liv i forskningens tjänst.

Matts Billgren: Att forska efter levande släkt.

Maj-Britt Nergård: Valloner – myt och verklighet.

Ebbe Ombäck: En borgare blir adelsman. Peder Gudmundsson från Jönköping.

Per Laneus: Pesten i Ålem och Anders Sjöstrands anor.

Hans Egeskog: En dag bland hyllorna hos GF.

Södertälje Släktforskarförening

Södertälje-Probanden nr 143

Maj-Lise Ohlsson: Min anfader dömdes 1826 vid ting i Fellingsbro till spöstraff och uppenbar kyrkoplikt.

Birgitta Gidlund: Gamla seder vid livets slut.

Sonia Holz: På Mus-Olles museum fann jag den felande länken.

Sonia Holz: En gravsten kan betyda så mycket.

Södra Roslagens Släktforskarförening

Sysslingen nr 2-02

Uddevalla Släktforskare

Uddevalla-Bladet nr 2-02

Gullan Leinfors: Mordet vid Abborrvattnet i Lane-Ryr 1858.

Bengt Ryberg: Qville prästgård nedbrann natten till sistlidne lördag.

Värmlands Släktforskarförening

Värmlands Anor nr 1-02

Carl Johan Ivarsson: Värmlänningen Anders Eliasson – Strindbergs läkarevän i Ystad.

Per Roos: På husförhörens tid.

Mats Sjökvist: Från Nedre Ullerud till Negaunee.

Roland Kihlstadius: Om begravnings-skick i äldre tid.

Värmlands Anor nr 2-02

Björn Grindegård: Långe Kristoffer i Sundsjö.

Anette Carlsson: Att forska om släkten på 1900-talet.

Sten Nyborg: En släkt från Glava.

Bernhard Granholm: Okänd fader – ett problem inom släktforskningen.

Karl Nyberg: Herdaminnesarbete förr och nu på 2000-talet.

Västgöta Genealogiska Förening

Västgötogenealogen nr 2-02

Thomas Johansson: Notiser ur Limmareds glasbruksarkiv.

Kjerstin Olofsson: Faglaviks glasbruk.

Lisbeth Svahn – Inger Holmquist: Surte och Årnäs Glasbruk.

Lilian Andersson: Rötter i Ulricehamnsbygden.

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Åsbo Släktblad nr 1-02

Sten Svensson: Släktforskning på 1000-talet.

Gertrud Lindberg: Om nyttan av faddrar.

Margareta Bergman: Kopparmöllan.

Östgöta Genealogiska Förening

ÖGF-Lövet nr 66

Wendell W Tangborn: Min koppling till Napoleon.

ÖGF-Lövet nr 69

Lennart Kjellson: Äventyrlig skomakare och Amerikaresenär.

Livgrenadjären Carl Farmans dagbok 1806-1807.

Elisabeth Leek: Att forska om soldater – en liten handledning.

Hans Egeskog: Anbytarträff – ett sätt att umgås.

Westbo-Mo Forskarförening

Westbo-Morötter nr 1-02

Sten Bertil Vide: "Masse i Smöelt" eller "Smöeltamasse".

Värt att observera och att komma ihåg**5 okt. "Kom igång dag"**

i vår föreningslokal. För dig som har gått grundkurs men ännu inte riktigt vet hur du ska söka, beställa och fortsätta med din forskning. Lokalen är då bemannad med erfarna forskare till din hjälp!

25 - 26 okt. Leksandsresan, endast några få platser kvar till en gemytlig bussresa till Släktforskarnas Paradis. Här kan du i trevligt sällskap vidareutveckla din forskning. Kontakta Anita Carlsson tfn 016 - 42 64 10

Hej!

Tacksam om du kan ta in en liten blänkare i Anbudet om att Strängnäs bibliotek, (endast huvudbiblioteket), abonnerar på Genline från den 16 juni.

Enligt Genlines villkor gäller abonnemanget endast 1 dator där vi har automatisk inloggning till databasen.

Vi kommer att låta släktforskare boka denna dator 3 tim (mot endast 1 tim annars). När man bokar dator är det alltså viktigt att man talar om att det gäller Genline.

Tyvärr kommer biblioteket att ha stängt under tiden 15 juli -1 sept eftersom vi ska bygga om och under tiden ha tillfälliga lokaler i gamla Hemköp men jag räknar med att därefter kunna erbjuda den här möjligheten att forska på "nätet".

Hälsningar

Margareta Bergquist

Addes hörna

SSS (Sommar, Sol och Släktforskning)

Jag åkte till RA i Arninge den 15/7. Fast jag var så nära som i Rissne (ligger norr om "Sumpan" (Sundbyberg)) fick jag åka tunnelbana till T-Centralen, sedan tunnelbana igen ut till Danderyds sjukhus.

Till slut tog jag linje 639 därifrån till Arninge Centrum. Jag började att åka 8.06 och kom fram till RA kl 9.20. Alltså på en så kort sträcka 1.15 timmar.

Alltså är det bättre att bo i Eskilstuna kommuns "centralort som är Tors-hälla". Jag fikade omkring halv tolv och tog då den enda egentliga pausen. För när jag är på ett sådant ställe där mycket finns, är det svårt för mig att ta någon paus.

Visste Ni förresten att de har mycket mer än bara mikrofilm. Jag fick se varför Arninge skall stänga i höst. Vilken stor utbyggnad det blir! Jag slutade där omkring 15.30. Varför jag inte kan göra detta mera idag beror på att jag ej koncentrera mig på detta en längre tid.

Nästa dag åkte jag kl 8.40 tåget från Stockholms C till Uppsala. Jag skulle idag alltså gå på ULA. Det är faktiskt första gången jag är på ett landsarkiv.

Var i Uppsala C kl 9.15. Gick lite fel upp till landsarkivet. Jag borde ha kommit precis på, eftersom jag bara behöver se kartan en gång för att gå ganska exakt dit. Jag gick Carolina Rediviva - Slottet - Landsarkivet.

Mikrofilmen där uppe ser annorlunda ut än vad jag är van ifrån från ex. vis Leksand. De var alltså helt genomskinliga, inte med någon färg. En annan sak som jag lade märke till, att där uppe kan man ju ta fram original handlingar, och en person som satte intill mig satt och sov i 1 1/2 timme.

Något annat som jag lade märke till var den att vissa mikrofilm var sönder. Det var Västanfors A1:13.

Det var även dåligt med mackor som man kunde köpa där uppe. Till sist måste jag säga det att det var ganska jobbigt att från stationen gå upp till ULA. Egentligen skulle det inte hetat ULA för faktisk på en skult stod det LAU.

Eftersom jag sorgligt nog inte skall med på Leksandsresan i höst (undrar vem som har min invanda plats) var jag tvungen att åka hit upp några dagar i Juli. Det blev den 17-19/7.

När jag åkte upp, så såg jag något ovanligt som faktiskt har något med släktforskning att göra på tågpersonalen. Det var tågmästaren som hade en modren variant av en monokel! När jag så kom upp till Borlänge (Släktforskarlagarna skall vara där i höst) fick jag se någonting som jag inte trodde på.

Där uppe var det TIB tåg. Jag trodde Bergslagen bara var Västmanland, Örebro och södra Dalarna. Men så är det ej fick jag veta utan de kör även reguljärt här uppe och faktiskt också i Gävleborg. Varför jag lade märke till detta är faktiskt så att jag är "tågfrak" också.

Där uppe förekom något som hette "Öppna Leksand". Det innebar att man under 2 dagar kunde gratis söka sina anfäder, om man ej gjort detta tidigare.

Jag hade faktiskt en skriftlig förfrågan till dem. Den var på 2 frågor. Halva klarade de ej av. Jag gjorde 24 timmar på 2 dagar där uppe. Sista dagen regna hela tiden, naturligtvis då sluta. Besluta att ej åka till KrA. GMR har de nu fått för Dalregementet här uppe. Dock ej några BMR.

Förkortningar: RA= Riks arkivet
ULA= Uppsala lands arkiv
LAU= Lands arkivet i Uppsala
TIB= Tåg i Bergslagen
KrA= Krigs arkivet
GMR= Generalmönsterrullor
BMR= "Bröd mönster rullor"

ALMANACKAN

28/5

Jag börjar denna krönika med att säga att jag räknar med att återkomma ganska ofta med detta. Jag lovade faktiskt just denna dag en person som är med i ESSF att försöka hålla mig borta från släktforskning i 3 månader. De som känner mig någorlunda, vet att jag har väldigt svårt att hålla något sådant.

1/6

Jag gjorde en utredning om hur den nya lokalen har påverkat medlemmarna.

(Ni ser resultatet av denna utredning på annan plats i denna superba tidning)

Det är en rolig läsning. Dessutom så gjorde jag självstudier. Jag hade skaffat material från SVAR, och jag tycker med den här värmen (tycker jag i alla fall) att det är svalare i föreningslokalen än på biblioteket.

Den första gången jag var i föreningslokalen så var också Sven Kjellberg där. Han läste in sig på den fortsättningskurs ha skall vara med om att ta fram. Det tycker jag är bra att styrelsen tagit ett sådant beslut. De skall ha en eloge för sådant tänkande.

3/6

I mina självstudier håller jag bl.a på med Norbergs fs. Just den församlingen är uppdelad i A+B ett antal år. Men jag upptäckte i dag att det ej är vanlig uppdelning, utan den att A delen = med husförhörslängd för hela församlingen, men det står inga födelseår på denna. Emedan B delen är en Tabellverksbok med födelseår, dock utan kristendomskunskap ej heller husförhørs- och nattvardsgång.

5/6

Började med utredningen och kom då fram till ett ganska väntat svar. Jag gjorde uträkningen här, och själva sammanställningen gjorde jag på jobbet, när det ej förekommer någon verksamhet just nu.

7/6 Var nere och gjorde det sista på självstudierna innan jag skickade tillbaka mitt material till SVAR.

Fortsättning på sidan 16

10/6

Även i dag fortsatte jag här nere, eftersom jag skulle på annat möte senare på kvällen samma dag. Dock fortsatte jag med den utredning jag har satt igång.

11/6

Jag vaknade på natten hemma och kom på att jag har räknat fel på utredningen. Alltså 2 gånger helt åt skogen. Vad felet berodde på var den att jag har räknat fel antal gånger.

1/8

I dag återkom jag från min semester. Jag har sagt på annan plats i denna tidning att Leksand svarade på en skriftlig förfrågan. Svaret på denna kom i dag, och jag började läsa igenom detta

5/8 Jag började idag på jobbet, men jag kan säga att det inte är mycket aktiviteter här nere i Augusti, så jag började med att skriva ut det jag hade fått reda på när jag var på RA, ULA och i Leksand.

6/8

Eftersom jag skulle lämna detta idag till den ansvarige utgivaren gjorde jag detta klart (Så gott som).

Adde

Nya lokalen kontra gamla lokalen

Ni som har läst besöksboken nere på föreningslokalen kanske undrar vad jag hade för tidningsarbete nere på lokalen.

Jo, det skall jag redovisa nu. Eftersom vi nu har haft våran nya föreningslokal, som för övrigt är väldigt bra att sitta i på sommaren, för det är jämförelsevis ganska svalt där nere.

Vi har alltså haft den i c:a 1/2 år. Så jag har gjort en jämförelse mellan besöksstatistiken sista halvåret i den gamla lokalen och det första halvåret i den nya lokalen. Jag räknade besökande på Öppet hus. För att få det någorlunda jämnt tog jag bort "kvällsöppet hus" i år.

Jag kom då fram till följande: Förra året hade vi ett besöksantal på 138 st. samt ett antal gånger "Öppet hus" som var 23 gånger. I den nya lokalen var siffrorna som följer; 259 besökande och 26 gånger.

Förra året blir det då i genomsnitt (om man är bra i huvudräkning, jag räknade på maskin) 5,6. I år blev samma siffra 9,3.

Om man försöker analysera detta, så får man ut att vi ungefär fördubblat

besöksantalet. Det är en väldigt bra utveckling som styrelsen måste vara väldigt nöjda med.

OBS! Jag tog ej med "Invigningen" av den nya lokalen, eftersom jag tror att den gången var det lite av nyhetens behag. Jag anser även att bara ett halvår kan man ej dra för stora slutsatser, man måste ha ett större material att jämföra med. Så jag återkommer till detta något senare.

Jag tittade också vem som varit där nere mest antal gånger under "Öppet hus". Då delade jag upp medlemmarna sålunda: Grupp 1: De som är med i styrelsen. Grupp 2: övriga medlemmar Grupp 1:= Det var ganska jämnt mellan Arne Carlsson, Anita Carlsson (sekreteraren). Till slut så "vann" Arne Carlsson med 17 gånger.

Grupp 2:= Det var 3 st. som stod i särklass. Det var Anita Carlsson (Lokalvärd), Sven Kjellberg och Gerd Niedergesäss.

Efter långt räknande kom jag fram till följande: Mest besök hade Sven Kjellberg med 17 gånger. Men man kanske skall räkna bort honom några gånger då han är "lokalvärd", och då egentligen ej skall räknas.

Adde

Öppettider i Strängnäslokalen under hösten 2002

I ABF-lokalen i Strängnäs träffas vi varannan onsdag och vi startade upp den 4/9 vilket innebär att vi kommer att träffas:

Vecka	Dag	Datum	Tid
36	Onsd.	4/9	18.00 - 21.00
38	Onsd.	18/9	18.00 - 21.00
40	Onsd.	2/10	18.00 - 21.00
42	Onsd.	16/10	18.00 - 21.00
44	Onsd.	30/10	18.00 - 21.00
46	Onsd.	13/11	18.00 - 21.00
48	Onsd.	27/11	18.00 - 21.00

Hur det blir med träffarna sedan är det ni själva som avgör. Vi har nu fått tillgång till ytterligare en mikrokortläsare som läser korten på alla ledder och fler är på gång.

Vi har också skaffat ett antal CD-skivor som ska vara

tillgängliga för våra medlemmar och dessutom så har ABF ställt flera datorer till vårt förfogande, även med uppkoppling mot Internet för den information som finns där.

Efterhand som vi kommer underfund med att vi behöver skaffa material så kommer våra styrelseledamöter från Strängnäs med omnejd att ha möjlighet att ta upp behoven på styrelsemötena så det gäller att du meddelar Sonja, Gunnel och Sture vad du tycker behövs!

Men det som behövs i första hand är din medverkan i träffarna, det är bara att dyka in och medverka till trivseln. Välkommen önskar Sonja, Gunnel och Sture genom

Arne Carlsson

En orden för båda könen

ESKILSTUNA | Den gångna helgen har närmare 80 medlemmar av Vasa Orden av Amerika varit i Eskilstuna. Men vad är egentligen Vasa Orden och vad sysslar man med?

-Vi är en 106 år gammal organisation som bildades när den svenska emigrationen till Amerika kulminerade i slutet av 1800-talet.

Det berättar Hans-Olof Söderström som är sekreterare i Eskilstunalogen, en loge med ett 50-tal medlemmar med möten en gång i månaden.

- Vasa Orden bildades i Amerika och huvudsyftet 1896 var att ge social trygghet till de som utvandrat från Sverige och fungera som en sjuk- och begravningskassa. - Men den funktionen hade orden aldrig i Sverige, utan här fungerade och fungerar den i första hand som en kultur- och vänskapsförening. Vi har ett aktivt utbyte med böcker och tidskrifter inom organisationen, ordnar ungdomsutbyten, kulturutbyten,

Vasa Orden

- Grundades 1896, huvudsyftet vid grundandet var att stödja de svenskar som emigrerat till Amerika, ett stort behov av social gemenskap med sjuk- och begravningshjälp växte nämligen snart fram bland dem.
- Vasa Orden är organiserad precis som vilken förening som helst, en lokal förening, en distriktsförening och en övergripande förening.
- I dag har Vasa Orden av Amerika cirka 25 000 medlemmar i 262 lokala loger. Omkring 19 000 medlemmar finns i Usa, 1 000 i Kanada och 5 000 i Sverige.
- På 1920-talet hade Vasa Orden fler medlemmar än Svenska kyrkan hade i Amerika.
- I dag fungerar Vasa Orden i första hand som en kultur- och vänskapsorganisation.
- Orden är politiskt och religiöst obunden, män och kvinnor har lika stor inträdesrätt, det har ingen betydelse vilken samhällsklass man tillhör för att få vara med.

delar ut stipendium och hjälper svenskar och amerikaner att leta efter sina släktingar. - Jag gick själv med när jag letade efter amerikasläkt som »försvunnit».

Svensk kultur

Ordensformen var en populär organisationsform när Vasa Orden bildades strax innan förra sekelskiftet och namnet Vasa kommer - förstås från Gustav Vasa som

stod som symbol för svenskheten. På den tiden hade man också två hemliga tecken för medlemmarna i Vasa Orden och möten med ceremonier. - Tecknen användes för att man skulle veta vilka som var berättigade till hjälp ur ordens sjuk- och begravningskassa, fortsätter Hans-Olof Söderström. Tecknen har ingen direkt funktion i dag, men de gammaldags ceremonierna med ljuständ-

ning och en speciell dagordning lever kvar.

Hans-Olof Söderström berättar att Vasaordens medlemmar inte får prata politik på mötena, för orden är politiskt och religiöst obunden. Vilken samhällsklass man tillhör har heller ingen betydelse för ordens medlemmar, eller om man är man eller kvinna.

Vi är den enda orden som har lika rätt till tillträde för både män och kvinnor, så har det varit ända från början, därför har vi också haft många kvinnor i ledande positioner, inom organisationen.

Den gångna helgen har ordensmedlemmar från Härnösand i norr till Göteborg i söder hållit till på Folkhögskolan i Eskilstuna för en utbildningsdag. Bland annat har man fått utbildning i att söka i den databas som finns inom orden. En databas där 1,3 miljoner svenskar som utvandrade till Amerika mellan åren 1869-1950 finns registrerade.

ANNELI SEIDL
anneli.seidl@ekuriren.se
016-156243

Ovanstående mycket intressanta artikel är med benäget tillstånd saxad ur Eskilstuna-Kuriren Måndagen den 18 mars 2002

Kursverksamheten

Intresset för släktforskning håller i sig och visar också tendenser att öka.

Det visar sig i det stora intresse för våra kurser för nybörjare och specialkurser för dem som har hållit på ett tag.

På det senaste styrelsemötet (måndagen den 16/9) gick vi igenom de anmälningar som hittills kommit in till ABF.

Det visade sig att det blir:

- 5 st. nybörjarkurser,
- 1 fortsättningskurs, (med anmälda på kö för ytterligare minst en kurs).
- 1 cirkel i handskriftsläsning.
- 1 nybörjarkurs i släktforskarprogrammet Disgen och några anmälda till en fortsättningskurs i samma ämne.

Det är ytterst glädjande att så

många är intresserade av att på ett grundligt och vederhäftigt sätt lära sig grunderna för att kunna få reda på lite mera om sin härkomst.

Om du känner att du är intresserad av någon av de utbildningar som vi kommer att hålla i samarbete med ABF så ta kontakt med ABF expedition antingen i Eskilstuna eller i Strängnäs* för

mera upplysningar om vad det finns för platser kvar. Tfn 016 - 16 67 00 eller 0152 - 194 50

* I Strängnäs för närvarande endast nybörjarkurs.

Anne C

Lanthandlar i Kjula socken

Ett avsnitt ur boken med samma namn av Britt-Marie Andersson

Britt-Marie "Brittis" Andersson läste under åren 1994 - 95 en kurs: "Metodkurs i lokalhistorisk forskning" med Bror-Erik Ohlsson som lärare.

I förordet till häftet som säljs via Kjula- Jäders Hembygdsförening, skriver Brittis följande:

Valet av ämne "Lanthandlar i Kjula socken" bestämde jag mig för ganska tidigt. Orsaken till det är att jag en gråkall novembardag för 27 år sedan steg in i en röd stuga på landet utanför Eskilstuna.

Vi kom från Stockholm för att eventuellt köpa ett sommarställe, men fastigheten var större än vi väntat oss och den lilla lanthandeln, som var ihopbyggd med huset var en överraskning.

Vår familj bestämde sig ändå för att köpa fastigheten och mina föräldrar flyttade dit. Den lilla lanthandeln som förra ägaren tänkt stänga i och med försäljningen, tog min mor över och fortsatte att driva i några år till.

På helgerna när jag var på besök och gick i den lilla affären, möttes jag av den speciella doft som fanns. När jag tittade på de gamla inventarierna väcktes min nyfikenhet på hur det kan ha varit förr i en lanthandel. Jag fick inte tid att ta reda på det då, men i och med denna kurs har jag försökt att ta reda på och räta ut de frågetecken som hoppat sig under åren som gått.

Då jag inte funnit någon tidigare forskning om Kjulas lanthandlar och jag måste söka mer information i Uppsala

Landsarkiv, ser jag denna skrift som ett utkast till en mer detaljerad berättelse.

Tiden har en förmåga att inte rätta till, till allt vad man vill göra. Så hade det inte varit för att min lärare Bror-Erik Ohlsson tryckt på hade jag nog "kastat in handduken" för länge sedan.

Jag vill särskilt tacka Karin Gustavsson (101 år), Lisa Gustavsson (Asplund), Alva Lundström, Svea Lindström (Hagaholm och Höganäs), Göte Eriksson (Bergshammar), Sigrid Eriksson och Erland Pettersson (Kjula) som genom sina samtal med mig, gett mig mycket information och fakta om hur det var i Kjulas lanthandlar från sekelskiftet och framåt i tiden, samt Eva Gustafsson på Pastorsexpeditionen i Kjula och många fler.

Asplund

Asplund är nästa lanthandel i Kjula socken som söker handelstillstånd år 1869.¹⁾ Den ligger 4 km från Hagaholm, efter vägen mellan Kjula och Årila i en skogsbygd som kallas Kjulammon.

Major J Stael von Holstein beskriver bygden i sin dagbok från en resa på 1815-talet således. Han hade kommit från Örsta gästgiveri och var på väg till Härad via Kjula²⁾

1. Handelsregistret, Länsstyrelsen Nyköping
2. Genom Södermanland i kalesch.... sid 60

"Glad att komma ur Örstads svinaktiga boning, reste jag vidare idag, söndag, under starkt regn en sockenväg till Kjula gästgivaregård, som var två elaka mil i en ödslig och över alltfull trakt. Ganska få torpställen träffades, ingen herrgård syntes och över en så kallad Kjule mo, som såg ut att hysa en rövare i varje buske. En avrättsplats prydd med stegel och hjul,

gjorde denna väg mindre angenäm." Se karta sid. 37. (i häftet, red. anm.)

Hur kunde det då finnas underlag för en lanthandel här? Det har berättats att det behövdes 10-15 hushåll för att en lanthandlare skulle kunna försörja sig på den. Sedan major von Stael åkte förbi här uppe hade befolkningen ökat, så nu fanns här en hel del gårdar och torp. Om man drar en cirkel runt Asplund på ca 3 km, märker man att det finns 40-50 st., så underlag fanns det till en lanthandel. Vägarna var dåliga och avståndet till Eskilstuna var långt, så man kan förstå att handeln ökade snabbt.

Under tidsperioden 1890-1903 fanns det 3 st. lanthandlar inom denna 3 km radie. Vid Asplund låg en så nära som 100 m, men bara under en kort period. Det har varit svårt att hitta några dokument på varför den låg så nära och varför så kort tid.

Den första handlaren på Asplund var Carl Fredrik Andersson som arrenderade ett tunnland på 50 år och där byggde han handelsboden med bostad.¹⁾ År 1882, efter tretton år tog Carl Fredriks yngre broder över och drev handeln till 1890 samt spridda år på 1900 talet.

Sedan bytte affären ägare rätt ofta fram till 1899, då en kronojägmästare Carl Erik Lundgren tog över efter Carl August Carlsson som gått i konkurs.²⁾ Han var förresten den enda lanthandlare i Kjula som gjort konkurs under den tidsperiod som jag undersökt. Det var under C E Lundgrens tid som de två andra affärerna fanns samtidigt, den ena bara 100 m och den andra 3 km därifrån. Carl Erik Lundgren och hans hustru, hade lanthandeln igång i över 20 år. Under den här tiden byggdes själva boningshuset om i flera omgångar, som nu bestod av 3 st. lägenheter om 1 rum och kök.

1. Husförhörlängd, Kjula AI:17
2. Handelsregistret, Länsstyrelsen Nyköping

Fortsättning från sidan 18

Lanthandeln Asplund.

Kortet taget vintern 1969.

Affären hade blivit en tillbyggnad och man gick genom liten dörr från rummet rakt in i affären.

År 1922, arrenderades affären av Villard Pettersson och Karl Gustav Lindblad. Det var mest K G Lindblad som skötte ruljangsen medan Villard Pettersson åkte runt och köpte och sålde div. varor. Efter tre års tid lät Villard Pettersson bygga sig en egen lanthandel "Höganäs" nere vid riksvägen inte långt ifrån lanthandeln "Hagaholm" och han flyttade dit med hustru och barn år 1925.

Handlaren Karl Gustav Karlsson som tog över, hade Asplunds affär bara i några år innan han sålde den vidare till Anders Gustav Persson år 1928.

A G Persson hade inte tänkt bli lanthandlare, utan arrenderade ut den till änkan Ingrid Sofia Pettersson. När hon flyttade vidare år 1930 övertalade hon A G Persson att ta över, vilket han också gjorde i liten skala. Enligt hans dotter Lisa Gustavsson tyckte han det var roligt och fortsatte sedan i större skala ända fram till 1944, då Lisa tog över efter sin då 74-åriga far.

Lisa Gustavsson hade hand om både posten och affären på den tiden. Hon har berättat att varje eftermiddag cyklade hon de 4 km ner till Kjula för att hämta posten och tidningarna, som

kom med bussen. Gjorde hon någon extra beställning av varor kom de samtidigt. De ordinarie varubeställningarna kom via varubil en gång per vecka.

När Lisa och hennes man skaffade egen bil blev det betydligt enklare med varuinköpen. Affären var en samlingspunkt för de omkringboende och man stannade gärna en stund och pratade innan man gick vidare hem.

Många minns säkert Lisas tax Nalle, som älskade att riva av de bruna klisterremsorna från kartongerna och slicka i sig klistret, medan katten Svensson låg i en korg med garnnystan på disken och spann. Affären var precis som de andra kall och tungarbetad. Öl, läsk och annat

som måste hållas kallt förvarades i en jordkällare som låg en bit från affären. När Lisa investerade i ett kylskåp blev det genast lättare. På gården utför stod en Caltex bensinpump och även en fotogentank. Det blev mycket att springa ut och in för att tanka bilar och motorcyklar, även på kvällar och nätter.

I och med att Lisas far A G Persson dog och kundunderlaget avtog beslutade sig Lisa för att sälja Asplund och stänga affären.

Köparen denna gång var Bo-Sture och Vanda Stenquist. Vanda som tidigare hade varit affärsidkare i Stockholm tyckte det var synd att stänga affären så hon tog över år 1969, men hon hade affären mer som ett tidsfördriv och hobby. Så många bofasta (ca 20 st.) fanns det inte kvar nu utan mest sommartorpäre. Alla ägde numera bil och gjorde då sina inköp vid de större varuhusen. När sedan Vanda skadade sin fot ganska illa, stängde hon affären år 1973 och då hade den totalt varit igång i över 103 år.

Sista lanthandlerskan med sina döttrar.

Från vänster B-M Andersson, Vanda Stenquist och M Andersson. Kortet taget 1969.

Gamla mått och vikter

Hur gammalt vårt mått- och viktsystem är vet man inte riktigt. De du får här är ursprungligen från andra hälften av 1600-talet.

För i tiden hade varje bygd sina egna mått- och viktenheter och man använde sig hellre av antal och volym än vikt, idag tycker vi det är enklare att mäta än att väga.

RYMDMÅTT (TORRA VAROR MED RÅGE)

1 tunna = 2 spann (146,6 l)
1 spann = 2 halvspann (73,3 l)
1 halvspann = 2 fjärdingar (36,65 l)
1 fjärding = 4 kappar (18,32 l) = 7 kannor
1 kappe = 4,6 l
1 kanna = 2,6 l

1 säll
= 1 ny tunna = (145,8 l) 6 skäppor
1 skäppa = 1/4 tunna (36,6 l)
(Mycket varierande mått lokalt)

HÖMÅTT
Parm = 34 kubikalnar (7,15 m³)
Parm (år 1728) = 84 1/2 (17,72 m³)
Kronoparm = 1 kubikfamn (5,65 m³)
1 vinterlass hö = 2 sommarlass hö eller 4 stackar eller 48 lång som är = 8-10 vålar

1 val = 80 st + (1)
Sillo Strömning
1 kyrve = 16 st, fiskmått
1 bast = 24 st, rökst fisk mått
1 bunt = 100 st
Kast = 3 + (1) = 4 st
Skock = 60 st
Tjog = 10 st, Senare = 20 + 1
Toilt = 12 + 1
1 tunna = 9 löpar Smörmått
Löp = 2 pund (drygt 10 kg)
Smörmått
Drittel = 50,8 kg Smörmått

RYMDMÅTT
TORRA VAROR
(Struket mått + mått råge)
1 tunna = 2 spann + 2 kappar (155,7 l)

1 spann = 2 halvspann + 1 kappe (77,8 l)
1 halvspann = 2 fjärdingar + 1/2 kappe (38,9 l)

1 skäppa = 1/4 tunna (41,2 l)
Skrull = ca 3 lot.
Bohuslänskt spannmått
Bal = 12 st
Bal = 10 ris papper
Holk = transportkar för (ca 25 l)
Knapp gammalt
Gammalt = 60 trådar
Ny = 100 trådar

YTMÅTT
1 tunnland = 32 kappland (4963 m²)
1 kappland = 1750 kvadratfot (154,3 m²)
1 kvadratfot = 8,815 dm²
1 kvadratrev = 100 kvadratstänger (881,5 m²)

RYMDMÅTT
(VÄTA VAROR)
1 åm = 60 kannor (157 l)
1 tunna = 48 kannor (125,6 l)
1 arkare = 15 kannor (39,25 l)
1 halvarkare = 7 1/2 kannor (19,6 l)
1 fjärding = 2 åttingar (15,6 l)
1 åtting = 6 kannor (7,8 l)

1 kanna = 2 stop (2,6 l)
1 stop = 4 kvarter (1,3 l)
1 kvarter = 4 jumfrur(ort) (32,7 cl)
1 jumfru = 2 halvjumfrur (8,18 cl)
1 oxhuvad = 90 kannor
För vin och öl (236 l)
1 läkegodstunna = 48 kannor
För saltade varor (125,6 l)

VIKTER
1 skeppund = 20 löspund (170 kg)
1 löspund = 20 skålpund = 20 marker (8,5 kg)
1 skålpund = 32 lod (425 g)

1 lod = 4 kvintin (13,28 g)
1 kvintin = 3,32 g
1 nyläst = 100 Cetner (4,25 ton)
1 cetner = 100 skålpund (42,5 kg)
1 skålpund = 100 ort (425 g)
1 ort = 100 korn (4,25 g)
1 korn = 42,5 g

Guld- och Silvervikter

1 uns = 2 lod (26,3 g silver, 27,9 g guld)
1 lod = 2 kvintin (210,6 g silver, 228,8 g guld)
1 mark lödig = 8 uns (ca 195 g)
3 örtugar = 8 öre

LÄNGDMÅTT

1 skogsmil = 1 rast (drygt 5 km)
näverskomil = Den vägsträcka som ett par näverskor höll ca. 16 km.

kyndelmil = Den vägsträcka som man hinner gå tills ett bloss brunnit ut, ca 16 km (6 fjärdings väg)
1 lantmil = 18.000 alnar (10.689 m)
Fjärdings väg = 1/4 lantmil (2.672 m)
1 famn = 3 alnar (1,78 m)
1 alm = 2 fot (59,4 cm)

1 norrländsk famn = 3 1/2 alm (2,08 m)
1 gusealn = 64 cm
1 rode, stång = 5-9 alnar
1 rev = 10 stänger (29,7 m)
1 stång = 10 decimalfot (2,97 m)
1 fot = 2 kvarter (29,7 cm)
1 kvarter = 6 tum (14,82 cm)
1 tum = 2,47 cm

tvärhånd = 3-4 tum (7,5-10 cm)
knogmål = ca 1/3 fot (långfingrets längd)

Finger = ca 1/6 fot (fingrets bredd)

1 kvadratstång = 100 kvadratfot (8815 m²)
1 kvadratfot = 8,815 dm²

VEDMÅTT

Famn
bryggved (3,77 m³)
3 alnar hög, 4 alnar lång, 6 kvarter bred
Famn
brasved (3,14 m³)
3 alnar hög, 4 alnar lång, 5 kvarter bred
Stor famn
= brasved (4,22 m³)
4 alnar hög, 4 alnar lång, 6 kvarter bred

KOLMÅTT

Kolskrinda = 18 tunnor (ca 25,4 Hl)
1 tunna = 150 l
1 stor stög = 12 backkorgar
1 backkorg = 2 tunnor
1 liten stög = 12 tunnor (nya) (ca 19,8 Hl) = 1 Last Kol

TIDIGT

DECIMALSYSTEM

1 mil = 35.000 fot
1 rev = 10 stänger (29,7 m)
1 stång = 10 fot (2,97 m)
1 fot = 10 decimaltum (29,7 cm)
1 decimaltum = 10 linjer (2,97 cm)
1 linje = 10 gran (2,97 mm)
1 gran = 10 skrupler (0,297 mm)
1 skrupel = 0,03 mm

Källa: Bo-Nytt

